

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres ref.:
202600537-2

Deres dato:
09.01.2026

Vår ref.:
26/712-2
26/3581

Vår dato:
30.01.2026

Fylkeskommunens svar på høring av søknad om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet ved Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga, Vefsn kommune

NVE sender søknad fra Helgeland Kraft Vannkraft AS på høring. Det søkes om tillatelse til å fravike manøvreringsreglementet for tre magasiner i Kaldåga, Vefsn kommune. Dette er planlagt i perioden 02.03.2026-23.03.2026.

Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det kreves kunngjøring og bred offentlig høring. Søknaden om midlertidig tillatelse sendes derfor bare på høring til Vefsn kommune, Nordland fylkeskommune, Statsforvalteren i Nordland og Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Frist for uttalelse er 02.02.2026.

Helgeland Kraft Vannkraft AS søker om tillatelse til å fravike manøvreringsreglementet for magasinene Envatn, Tovatn og Femvatn ved Kaldåga kraftverk. De planlegger å utbedre bunnstokk ved Envatn og Tovatn, samt lukekasse i inntaket på Femvatn ved Kaldåga kraftverk. Prosjektet ble påbegynt i 2025, men måtte avbrytes på grunn av mildvær og mye nedbør. For å kunne gjennomføre tiltakene er det nødvendig å tappe magasinene ned under laveste regulerte vannstand (LRV). Fraviket innebærer å senke magasinene ned til terskelen i innløpet til tappeløpet, som er henholdsvis 6,3 meter, 2,2 meter og 4,8 meter under LRV.

Nordland fylkeskommune har vurdert det planlagte tiltaket med hensyn til fylkeskommunens ansvarsområder, herunder naturmangfold, vannmiljø, folkehelse, kulturminner og andre regionale interesser. Nordland fylkeskommune har følgende innspill til høringen:

Kulturminner

Nordland fylkeskommune har sjekket om det finnes kulturminner i området mot sine arkiver. Så langt fylkeskommunen kjenner til er tiltakene som legges frem i søknad, ikke i konflikt med verneverdige kulturminner som fylkeskommunen er forvaltningsmyndighet for, og har ingen kulturminnefaglige merknader.

Alle kulturminner er imidlertid ikke registrert. Fylkeskommunen viser til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gjenstander,

Adresse:
Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Besøksadresse:
Prinsensgate 100
Org.nr.:
964 982 953

Telefon:
75650000
E-post:
post@nfk.no

Samfunnsutvikling
Klima og miljø
Jan Georg Gulstad
Tlf.: 90128891

ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonsentrasjoner, må arbeidet stanses og fylkeskommunen underrettes umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken.

Vannmiljø

Det planlagte tiltaket omfattes av Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion 2022–2027. Det vises til retningslinjer for ivaretagelse av vannmiljø i vannforvaltningsplanens kapittel 2.3. Vannforekomster skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på å oppnå miljømålene fastsatt i regional vannforvaltningsplan (jf. vannforskriften §§ 4–7).

I tråd med vannforskriften § 12 skal det vurderes om tiltaket kan føre til forringelse eller hindre måloppnåelse i den berørte vannforekomsten. Siden magasinene foreslås nedtappet til terskel ved inntak til tappetunnel- og terskelnivåene ikke er oppmålt, men kun anslått ut fra prinsipptegninger, vil det være viktig å synliggjøre usikkerhet og sikre at tiltaket gjennomføres på en måte som unngår økologisk skade. Dette innebærer at konsekvensene for bunnhabitat, eventuelle gyte- og oppvekstområder og isforhold må vurderes i lys av vannforskriftens krav om «ingen forringelse».

Nordland fylkeskommune ber om at Miljødirektoratets Håndbok M-1941 benyttes som metodikk for utredning av virkninger for vannmiljø. Kunnskapsgrunnlaget skal være tilstrekkelig til å beskrive forventet påvirkning på vannmiljø, inkludert vurdering av avbøtende tiltak. Dette er nødvendig for å sikre at tiltaket ikke forringer miljøtilstanden, i tråd med både nasjonale og regionale føringer for vannforvaltning.

Nordland fylkeskommune ber om at tiltaket planlegges og gjennomføres slik at risiko for forringelse minimeres, herunder at:

- Nedtappingen ikke gjennomføres raskere enn nødvendig for å unngå erosjon og tørrlegging av sårbare soner.
- Avbøtende tiltak beskrives og vurderes etter M-1941.
- Det legges inn krav om løpende overvåking, dokumentasjon av faktisk vannstand og avvikshåndtering.

Naturmangfold

Tiltaket innebærer nedtapping av magasinene Envatn, Tovatn og Femvatn under laveste regulerte vannstand i vinterperioden, noe som kan medføre negative konsekvenser for naturmangfoldet. Særlig kan strandsoner, bunndyr og fisk påvirkes gjennom tørrlegging, frostpåvirkning og endrede overvintringsforhold. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdier i og rundt magasinene fremstår som begrenset, og det er ikke redegjort for eventuelle forekomster av viktige naturtyper eller arter.

I tråd med naturmangfoldloven §§ 8–10 bør føre-var-prinsippet og vurdering av samlet belastning legges til grunn. Selv om tiltaket er midlertidig, utgjør nedtapping under LRV et betydelig inngrep i et allerede regulert vassdrag. Eventuell tillatelse bør derfor gis med vilkår som sikrer skånsom gjennomføring, begrenset varighet og minst mulig påvirkning på naturmangfoldet.

Fagområde	Kontaktperson	Epost
Automatisk fredete kulturminner	Tor-Kristian Storvik	torsto@nfk.no
Nyere tids kulturminner	Ane Sofie Kjelland	anekje@nfk.no
Vannmiljø	Linnea Maria Lona Richter	linric@nfk.no
Annet	Jan Georg Gulstad	jangul@nfk.no

Med vennlig hilsen
Charlotte Alexander Lassen
konstituert faggruppeleder klima og miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Statsforvalteren i Nordland Postboks 1405	8002	BODØ
Vefsn kommune Postboks 560	8651	MOSJØEN